

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

100. Mirac. sanationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

dno, & direptione abstinere, nocte appetente quæ p̄ imam p̄cedebat Lunam, cum anni vertentis festas latitias ciues in st ruerent, spargunt incendia milites variis simul regionibus ciuitatis, & p̄dās inter ignes captant. Arsit Chianceum integra illa nocte, & die sequenti, nec de illa quicquam residuum fuisse p̄ter muros, si vel auræ sibilus spirasset. Incitatus est ignis vehementius in ædes diuitum, vt fugatis iis p̄dones liberius quod vellent tollerent. Solæ Christianorum ædes, & eorum qui expositos infantes alebant, Christiani forent vel ethnici; plebeij, aut diuites, immunes ab igne perstitero, & quanquam iis sapius iniectus, nunquam arsit. Hinc mira Christianæ legis, & mosocomij à Vagnonio instituti laudatio: erat enim illarum ædium ingens multitudo, & paucis ethnicorum exceptis, omnes Iesu augusto nomine frontibus p̄fixo notabiles; vnus tamen valdè Neophyti contiguae flammis correpta domus conflagrabat, cum implorata mox Dei ope, spectabilis omnibus puer apparuit, qui vestis suæ laciniola flammam huc illuc sequens, & tegens p̄focabat, eaque penitus vndique restincta videri desit. Foris item pagis, igni ab latronibus iniecto deuoratis: Christianorum domos ne scintilla quidem violauit. Alibi ædes ethnicorum cum dep̄darentur, cæcutiebant ad Christianorum fores tameri diuitum, easque intactas velut inuisas p̄teribant. Pago duæ p̄donum equitum instabant turmæ, nec dabatur aut fugæ aut defensionis locus, cum vt erant incolæ virtute singulares, vocato statim in auxilium Deo equos sistunt, in calcaria, & verbera tam refractarios vt nequierint vterius adigi; quare sessores consternati furorem aliud verterunt. Post anni squalorem, & famem pestilens morbus terræ incubuit qui contagio sparsus paucis diebus ictos absoluebat. Noua Vagnonio misericordiæ, & caritatis seges. Cumque morbo stragem latam edenui, ab natura, & arte deessen remedia; eo p̄sentit à Deo adfuerit, p̄sertim ex chirographo S. Ignatii quod propterea circumferebatur. Multi morte optantes Christiana, vitam ethnicam claudere, sacro baptismo sanati sunt; lustrali aqua innumeri; erat femina Christianæ filiolus; huic alterum oculorum, concreta suffusio clauserat; matrem vicini fatigabant idolo cuidam vt sacrificaret, magno vt aiebant cecitatis, & oculorum Æsculapio; hortabatur illa è contrario ad verum Deum confagerent, dissipaturum cæcitatem; qua tenebantur tam densa, & periculosa vt sibi coram apertos inferos non viderent. Inter hæc puerum alteri oculo innascens membrana penitus excæcat. Insultare hic matri omnes, exprobare inanem fiduciam; Deum illius traducere; at hæc duplo confidentior, geminato filij sui malo, extremum digiti aqua lustrali mergit, & stillam filij oculo vtrique infundit, eius tactu panduntur oculi redit lux, & visus facultas longè quàm antea potior. cursum puer, seseque ostentat per ædes vicinorum, & factum modumque seiscitantibus enarrat cum incredibili eorum stupore; quanquam erat aded inter ethnicos certum Christianorum Deum illorum fiducia p̄sto

109.
 Mirac. sanationum.

præsto esse, ut hoc in ista morbi Chianceum populantis strage testati sint. Circuibat vicos Bonziorum, & melicorum agmen; hi pestiferos spiritus cantionibus abigebant ne auram venarent; illi ad ianuas domorum, maximè diuitum execrationes in mortem vibrabant tam horrendas, ut si domum ingressa iam foret, esset omninò è fenestris salutum præcipitatura. Sed cum domos obitet agmen hoc circumforaneum, eius ductor ad fores Christiani cuiusvis, Iesu nomine fat notas, exclamabat, Christiani domus: respondebant alij, nostra opera non eger, habent suum, ac cæli Dominum cui credunt, à quo egregiè seruantur incolumes, & medicinam accipiunt nostra quavis salubriorem.

101.
Christiani-
tas Pucei
fundat.

Cæterum palmare huius anni opus à Vagnonio peractum, fuit Christianismi fundatio in vrbe Puceo, qui deinde illic si vsquam alibi magnificè floruit; superiori anno Vagnonius eius vrbs tentarat ingenia, Colai Han vsus comitatu sibi intimè addicti; eiusdem nunc fretus præsentia ad quam hiscere auderet nemo, illuc redit, missoque sibi obviam à Parente duos Colai filios inuenit, dehinc etiam ab ipomet, eiusque germano officiosè inuisitur, quod in Magistratu Regi vni secundo, humanitatis & amoris prodigium extitit. Post tugatio eductum quod sibi conduxerat, tamdiu detinet in palatio hospitem, dum illi commodam metatur stationem, ea interim affectus præcipui, & reuerentiæ in sanctum senem, testificatione palam ac publicè, ut intelligerent vniuersi, quanti esset habendus, quanta docenti fides tribuenda. Legem enim Christi sapienti Colao; sermones nostrorum, & Christianorum mores, tam amabilem fecerant ut nihil optaret ardentius quam suam patriam Puceum cernere Christianam. Nondum tamen surgebat ad æterna; dumtaxat virtutem suspiciebat moderatricem vitæ, & deprædicabat institutum quod suos efficeret bonos, alios meliores, atque in hæc duo contentiones omnes consumeret. Domum igitur mandat Vagnonio quæri, ministeriis eius idoneam. Huius partem Vagnonius sacrificio diuino inaugurat; inde in selecta Literatorum frequentia, viros tres proceres Colai propinquos solenni baptismo expiuit, eiusque filiolos quatuor; & paucis ab hinc hebdomadis Literatos, & Mandarinos eo numero qui par esset sodalitati congregandæ ad peculiare studium pietatis, & magisterium populi, exempla sodalium sectatari. Certè inter illos inualuerat is ardor, ut profiterentur Christiano indignos nomine nisi ethnicos saltem sua quisque pro parte decem Christo esset lucratus, eodemque igne beatitatis alienæ ardebant illico quicumque ad fidem accederent. Reuisebat illos quotannis Vagnonius, & cautè dilatam baptisma maturis conferebat: anno demùm 37. ed. creuit Christianorum multitudo ut ei curator attribueretur Ignatius Costa, doctrinam & linguam Sinensem apprime doctus, qui & ipse suburbicarios Puceo pagos fructuosissimis excursionibus coluit; sed biennio priùs Franciscus Sambiasius eximius clarus in Ecclesiam Sinensem metuis, nostram in Regia Nanchineusi stationem denique instaurauit.